

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

523

Vragen van het lid **De Groot** (D66) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *Roundup* (ingezonden 7 november 2017).

Antwoord van Minister **Schouten** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 27 november 2017)

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het artikel «Is al die ophef over Roundup wel terecht»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 en 3

Is er informatie bekend over het effect van glyfosaat op het bodemleven? Zijn er bodemnormen voor glyfosaat dan wel AMPA? Zo nee, bent u van mening dat de dossiervorming door het European Food Safety Authority (EFSA) in dit opzicht adequaat is? Lijkt het u zinvol om extra onderzoek te doen ten behoeve van het effect van glyfosaat en AMPA op het bodemleven?

Antwoord 2 en 3

Ja. Het Ctgb heeft de risico's van de werkzame stof glyfosaat en zijn metaboliet onder meer beoordeeld in relatie tot de bodem. Hieruit volgt dat veilig gebruik mogelijk is; de geldende normen worden niet overschreden². Het lijkt me daarom op dit moment niet zinvol aanvullend onderzoek te doen.

Vraag 4 en 5

Bent u bekend met de praktijk om in delen van Nederland graslanden te «resetten» met Roundup? Bent u bekend met de praktijk om voorafgaand aan het planten van gewassen in de lente onkruid met Roundup te doden? In hoeverre passen dergelijke praktijken in het beleid van geïntegreerde gewasbescherming, gelet op de effecten van Roundup op de bodembioïecologie? Zijn u nog meer van dergelijke generieke, preventieve toepassingen bekend? Hoe ziet u dit gebruik van middelen in het licht van de onlangs gepubliceerde

¹ Follow the Money, 26 oktober 2017: <https://www.ftm.nl/artikelen/is-de-ophef-over-roundup-terecht>?

² <https://www.ctgb.nl/documenten/publicatie/2017/10/25/reactie-op-wur-persbericht-glyfosaat-in-de-bodem>

studie van Wageningen University & Research (WUR) over de concentraties van glyfosaat in Europese landbouwgronden? Bent u bereid om met de sector in gesprek te gaan om ook bij herbiciden het gebruik terug te dringen?

Antwoord 4 en 5

Ik ben bekend met het gebruik van glyfosaathoudende middelen in de Nederlandse landbouw. Dit gebruik is toegestaan en past binnen de acht principes van geïntegreerde bestrijding.

De Staatssecretaris van Economische Zaken heeft uw Kamer toegezegd het gebruik van glyfosaat in de landbouw in beeld te brengen en te inventariseren of, en zo ja, welke alternatieven er zijn. Op korte termijn wordt een ambtelijk gesprek met de sector gepland (Kamerstuk 27 858, nr. 394).

Vraag 6

Bent u ervan op de hoogte dat uit cijfers van Nederlandse Stichting voor Fytofarmacie (Nefyto) zou blijken dat er vijf keer zoveel glyfosaat wordt gebruikt dan uit de statistieken van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) zou blijken? Kunt u een overzicht geven van de verkoop van glyfosaat in Nederland in de periode 2012–2016, waarbij de cijfers van CBS en Nefyto worden gebruikt? In hoeverre geeft de CBS-statistiek het daadwerkelijke gebruik in en buiten de landbouw adequaat weer? Bent u bereid om met het CBS te spreken over het aanpassen van de telmethode?

Antwoord 6

Ja. De Staatssecretaris van Economische Zaken heeft uw Kamer geïnformeerd over het verschil tussen gebruiks- en afzetcijfers (Kamerstuk 27 858, nr. 348).

De afzetcijfers zijn vertrouwelijk. Greenpeace heeft in 2016 de afzetcijfers van de jaren 2010 tot en met 2013 van de Nefyto gepubliceerd op haar website³. Hieruit blijkt dat er: 779.818 kg glyfosaat is afgezet in 2012 voor professioneel gebruik en 611.010 kg in 2013.

Het CBS publiceert ongeveer elke vier jaar cijfers over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de landbouw⁴. Het CBS maakt onderscheid tussen glyfosaat tegen onkruid, als loofdodingsmiddel en als ontsmettingsmiddel. Hieruit blijkt dat er 152.592 kg glyfosaat is gebruikt in de landbouw in 2012.

Het CBS publiceert ongeveer elke vier jaar cijfers over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw door andere overheden⁵. Hieruit blijkt dat er 19.307 kg glyfosaat is gebruikt door andere overheden⁶ in 2013.

Ik heb uw Kamer in het VSO Landbouw- en Visserijraad op 2 november jl. toegezegd dat ik met betrokken instanties het gesprek wil aangaan om te kijken hoe we het gebruik van glyfosaat binnen en buiten de landbouw beter in kaart kunnen brengen.

³ <http://www.greenpeace.nl/2016/Nieuwsberichten/Landbouw/Schokkende-verkoopcijfers-van-omstreden-gif-glyfosaat-gelekt/>

⁴ <http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=37606&D1=a&D2=a&D3=2-5&HDR=T,G2&STB=G1&VW=T>

⁵ <http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?VW=T&DM=SLNL&PA=60062&D1=a&D2=0&D3=a&D4=a&HD=130702-0955&HDR=G1,G3&STB=G2,T>

⁶ Andere overheden zijn: gemeenten, Ministerie van Defensie, provinciale instellingen, rail infra-beheer, Rijkswaterstaat en waterschappen.